

Postbus 612
8901 BK Leeuwarden
T 088 22 99 999
E info@vrfryslan.nl
I www.veiligheidsregiofryslan.nl

Bezoekadres:
Harlingertrekweg 58
Leeuwarden

BTW nr: NL8173.71.072.B01
BIC: BNGHNL2G
IBAN: NL65 BNGH 028.51.28.647
KvK nr: 011 75 778

Aan de raden van de Friese gemeenten

Datum	Uw kenmerk	Uw brief van	Ons kenmerk	Bijlagen
26 maart 2021	-	-	UIT/21013074/DIR	-
			Behandeld door	Doorkiesnummer
			I. Middel	088 229 99 39
Onderwerp			E-mail	
Taakdifferentiatie brandweer			i.middel@vrfryslan.nl	

Geachte leden van de raad,

Op verzoek van ons bestuur informeer ik u over het landelijke vraagstuk taakdifferentiatie.

Aanleiding

De Nederlandse brandweer werkt sinds de jaren negentig volgens een systeem van gelijke taakuitoefening door vrijwilligers en beroepsmedewerkers. Tijdens incidentbestrijding staan zij naast elkaar en daarom zijn onder meer hun opleidingen en oefeningen gelijk. Vrijwilligers hebben echter een afzonderlijke rechtspositie en aanstelling.

In 2018 heeft het Veiligheidsberaad een landelijk programma gestart met als doel het werven en behouden van vrijwilligers. Dit werd ingegeven door maatschappelijke, demografische en juridische ontwikkelingen. Vanuit de wens voor een toekomstbestendige brandweer werden knelpunten in kaart gebracht en oplossingsrichtingen verkend. Tijdens dit traject werd duidelijk dat elementen in de rechtspositie van vrijwilligers in strijd zijn met Europese wet- en regelgeving.

Om dit op te lossen werden vier handelingsperspectieven aangegeven, te weten: niets doen en behoud van het huidige brandweerstelsel, vrijwilligers een beroepsaanstelling geven, taakdifferentiatie uitwerken of derogatie in Europa aanvragen.

Landelijke denktank

In juni 2019 is besloten een landelijke denktank in te richten om te onderzoeken of en hoe fundamenteel onderscheid te maken is tussen vrijwilligers en beroepsmedewerkers. De denktank is vervolgens tot een denkrichting voor taakdifferentiatie gekomen, waarbij het behoud van vrijwilligheid het uitgangspunt is. De denkrichting is eind 2019 besproken door het Veiligheidsberaad met de minister van JenV. Besloten werd om de consequenties van de denkrichting inzichtelijk te maken voor alle veiligheidsregio's en gesprekken aan te gaan met vrijwilligers en beroepsmedewerkers. Dit is in 2020 gedaan.

Consequenties denkrichting

Het invoeren van de denkrichting heeft vergaande gevolgen voor de brandweer. Denk hierbij bijvoorbeeld aan:

- Forse personele en organisatorische consequenties;
- Inschatting totale structurele meerkosten ruim €75 mln.;
- Onzekerheid over toepassing Arbeidstijdenwet;
- Onderscheid in haalbaarheid en acceptatie van de denkrichting onder regio's.

Bovendien laat het onderzoek zien dat invoering van de denkrichting in negatieve zin invloed kan hebben op de gedrevenheid en motivatie van vrijwilligers. In de landelijke opiniepeiling geeft 15% van de vrijwilligers zelfs aan te stoppen als de denkrichting wordt geïmplementeerd.

Impact Fryslân

In vergelijking met andere veiligheidsregio's heeft de voorgestelde denkrichting voor Fryslân beperkt impact. Het zou in Fryslân voor 10 van 65 brandweerposten voor verandering zorgen. Overigens is voor de Waddeneilanden gevraagd om maatwerk vanwege hun bijzondere positie. Tot slot geldt ook voor Fryslân dat de denkrichting uitstroom van vrijwilligers kan betekenen (volgens de opiniepeiling 10%). Dit kan op termijn gevolgen hebben voor de paraatheid en beschikbare brandweezorg in Fryslân.

Vervolgproces

In de periode 2018-2020 is gebleken dat we te maken hebben met een complex dossier. Zowel ons eigen bestuur als het Veiligheidsberaad hebben onlangs geconcludeerd dat de minister als systeemverantwoordelijke aan zet is op het gebied van regelgeving en financiën. Omdat de uitkomst van dit proces nog zeer ongewis is, blijven wij het thema taakdifferentiatie benoemen als risico in onze begroting voor 2022.

Nu het huidige kabinet demissionair is en we in afwachting zijn van hoe dit zich voltrekt in nieuwe formatie, is de verwachting dat op zijn vroegst in oktober nieuwe vervolgstappen worden gezet. Onze vrijwilligers nemen we, net als de afgelopen periode, met regelmaat mee in dit dossier door middel van nieuwsbrieven en digitale bijpraatmomenten. Mochten er nieuwe ontwikkelingen zijn, dan brengen wij u hiervan op de hoogte.

Hopende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
namens het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân,

Wim Kleinhuis
algemeen directeur